

در سوگ استاد

دکتر مصطفی مومنی در سال ۱۳۱۹ در ازندریان ملایر متولد شد. تحصیلات ابتدایی را در زادگاه خود ملایر (۱۳۳۲)، تحصیلات متوسطه را در ملایر و همدان (۱۳۳۸) به پایان رساند. وی تحصیلات دوره لیسانس را در رشته تاریخ و جغرافیا (در دانشسرای عالی تهران ۱۳۴۱)، فوق لیسانس را در رشته جغرافیای انسانی (دانشگاه تهران ۱۳۴۷) و دوره دکتری جغرافیا را در دانشگاه ماربورگ آلمان (۱۳۵۵) به انجام رساند. وی پس از مراجعت به ایران در گروه جغرافیای دانشگاه شهید بهشتی مشغول بکار گردید و تا آخر عمر در این دانشگاه با رتبه استادی (پروفسور) به تدریس اشتغال داشت. از وی آثار علمی و پژوهشی زیادی در زمینه‌های مختلف بر جای مانده است. رساله دکتری ایشان با عنوان؛ ملایر و پیرامون (حوزه نفوذ)، تکوین و توسعه ساختار و کارکردهای شهر کوچکی در ایران به زبان آلمانی در سال ۱۳۵۵ در دانشگاه ماربورگ منتشر گردید. دهها مقاله راجع به جغرافیای شهری، فرهنگی و جهان‌بینی، و همچنین ترجمه‌های ارزنده‌ای در ارتباط با جغرافیای شهری در مجلات معتبر داخلی و خارجی، انجام طرح‌های پژوهشی در خصوص شهرهای اسلامی- ایرانی و اهمیت کمی و کیفی موقوفات؛ تألیف کتاب، بخصوص کتاب ارزنده‌ای که تحت عنوان؛ پایگاه جغرافیای شهری در ایران، از طریق فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۷۷ منتشر و در هجدهمین دوره معرفی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در دهه فجر ۱۳۷۹ به عنوان کتاب سال شناخته شد، نیز از دیگر آثار علمی ارزنده این استاد پرتلاش می‌باشد.

در عین حال ایشان به پژوهش در باب جغرافیای شهری، جغرافیای جهان‌بینی، جغرافیای فرهنگی و تأثیر آن بر فضای حیاتی اهتمام ویژه داشته و مطالب بسیار ارزنده‌ای در کنگره‌ها، همایش‌ها و سمپوزیوم‌های داخلی و بین‌المللی در این ارتباط ارائه نموده‌اند.

در مورد جغرافیای جهان‌بینی و نقش ایدئولوژی و اعتقادات دینی در ساختاریابی فضای جغرافیایی، تلاش علمی گسترده‌ای را پی‌ریزی نموده و از سال‌ها قبل در صدد تهیه کتابی در این زمینه بودند. چنانکه ایشان شخصاً برای اینجانب طی سفر مشترکی که با هم به اصفهان جهت حضور در جلسه

دفاع از رساله یکی از دانشجویان دکتری آن دانشگاه بعنوان داوران خارجی رساله در سال ۱۳۸۳ داشتیم، با شور و حرارت زیاد که ناشی از اعتقاد و شناخت عمیق علمی ایشان در این ارتباط بود، بویژه در خصوص نقش و اهمیتی که جغرافیای جهان‌بینی می‌تواند در درک درست جامعه جغرافیایی کشور از جایگاه و نقش این علم در برنامه‌ریزی‌های فضایی- مکانی داشته باشد، چندین ساعت صحبت کردند. ایشان از پیگیری‌ها و مطالعاتی که در این زمینه داشته‌اند، می‌گفت و گفت علاوه بر تحقیقات چندین‌ساله‌ای که در داخل و خارج داشته‌اند در فرصت مطالعاتی اخیر که (۱۳۸۳) به دانشگاه ماربوگ آلمان رفته بودند نیز بیشتر وقت‌شان را مصروف پژوهش در این زمینه کرده‌اند و به یافته‌های دقیق‌تری نیز رسیده‌اند؛ بعنوان شاهد مثال از یافته‌هایی که در خصوص "مورمون‌ها" بعنوان اقلیت مذهبی در ایالات متحده آمریکا بدست آورده بودند، و اینکه اینها عُشر (یک دهم) اموالشان را در اختیار انجمن مذهبی که دارند قرار می‌دهند و طی دهه‌های اخیر توانسته‌اند سهام بسیاری از شرک‌ها و حتی زمین‌های زیادی را خریداری کنند و عملاً تأثیرات زیادی بر فضای سرزمینی امریکا بگذارند، می‌گفت و گفت که جغرافیای جهان‌بینی می‌تواند رمزگشای بسیاری از تحولات ساختاری- کارکردی در فضاهای جغرافیایی باشد. متأسفانه مجال چاپ این اثر ارزنده توسط خود ایشان فراهم نشد، امید است انشاء... دوستان و همکاران ایشان در دانشگاه شهید بهشتی با هماهنگی خانواده و فرزندان آن مرحوم پیگیر چاپ این کتاب و دیگر مطالب ارزنده ایشان که سالها در تهیه و تدوین آنها همت بخرج داده‌اند، باشند.

یکی از خصایص علمی ایشان این بود که همیشه با ژرفانگری بطور جامع‌الابعادی به قضایا می‌پرداختند. یادم می‌آید که پس از چاپ کتاب وزین و ارزنده "پایگاه جغرافیای شهری در ایران" که یک نسخه از آن را نیز به اینجانب هدیه نمودند، می‌گفت که حداقل هشت سال بطور پیوسته برای تهیه و تدوین این کتاب تلاش کرده‌اند و حقیقتاً اثری مرجع در این خصوص از خود به جامعه جغرافیایی ایران عرضه کردند. همچنین مقالات سنجیده و وزینی که در دانشنامه جهان اسلام در خصوص شهرهای ایران و دیگر کشورهای اسلامی به چاپ رسانده گویای این تلاش خستگی‌ناپذیر است. ایشان به دانشجویان و همکارانشان نیز همواره چنین رویه علمی‌ای را توصیه می‌کردند. اینجانب که از سال ۱۳۶۸ طی مأموریت علمی که ایشان به زاهدان آمده بودند، افتخار شاگردی‌شان را پیدا کرده و از آن زمان تاکنون بطور پیوسته روابط علمی‌مان را حفظ نموده و از محضرشان استفاده می‌کرده‌ام؛ پس از فراغت از تحصیل در مقطع دکتری در سال ۱۳۷۹ نامه‌ای شخصی از ایشان دریافت داشتم که در آن همچون گذشته نکات علمی و اخلاقی عمیقی را متذکر گردیده بودند و می‌تواند راهنما و رهگشای هر پوینده و رهرو علم و دانش باشد.

اینک به منظور پرهیز از اطاله کلام و به امید آنکه بسیاری از جغرافیدانان جوان بیش از گذشته با دیدگاهها و نکته‌سنجی‌های علمی ایشان آشنا شده و از رهنموده‌هایشان بهره گیرند، بخش‌هایی از آن نامه که در این ارتباط می‌تواند مفید باشد را آورده‌ام، باشد که مقبول افتد و بکار آید. ایشان در آن نامه پس از احوالپرسی و تعارفات مرسومه نوشته‌اند:

عرض می‌کنم از قول ناصر خسرو قبادیانی که "هر که از علم نصیب بیشتری یافته است به امر خدای نزدیکتر است و امر خدای بیشتر پذیرفته است و فرمان‌بردارتر است و هر که داناتر شود خدایرا مطیع‌تر شود و هر که دانای تمام شود بنعمت جاویدی رسد که عاقبت کار دانا رحمت خداست... جهد کنید ای برادران اندر طلب کردن علم تا بدان بخدای عزوجل نزدیکتر شوید که رحمت خدایتعالی علم است" (ناصر خسرو قبادیانی، وجه دین، کتابخانه طهوری، تهران ۱۳۴۸ ص ۲۷).

در ادامه آورده‌اند که ؛

بنده جسارتاً قول ایشان را که دربارهٔ زادالمسافرین است در همین کتاب به جغرافیا تسری می‌دهم؛ "مَثَلِ ما اندر برون آوردن این علم لطیف و دشوار و بایسته مثل کسی است که چاههای ژرف بکند و کاریزهای عظیم براند تا مرآب خوش را از قعر چاه خاک بر هامون برآورد تا تشنگان و مسافران بدان برسند و هلاک نشوند و مر این چشمهٔ آب خوش را از دیوانگان اُمت صیانت کنند تا مرین را بجهل و سفه خویش پلید و تیره نکنند بلکه به خاک و گل نینبازند" (همانجا، ص ۴ و ۵).

از جنابعالی و گروه محترم توقع هست که چشمهٔ آب خوش جغرافیا را نگذارید به خاک و گل خواسته‌های زمینی (مثل حق‌التدریس و پایان‌نامه و ...) آلوده شود. خداوند مردم با تقوا و آنهایی را که علم را پاس می‌دارند، بعنوان نعمت و رحمت خداوندی، از جهت روزی هم تنها و در عسرت نخواهد گذاشت. توکل کنید و حفظ کنید این علم شریف را انشاءالله .

شماره ۱۷

۱۳۷۹

دکتر محمد رحیم خدابنده ای
رئیس هیئت مدیره انجمن جغرافیای ایران

با کمال احترام و تشکر از شما بابت پذیرش مقاله حاضر در این مجله و در خصوص
 هم به این نکته اشاره می‌کنم که این مجله به دلیل اینکه در زمینه جغرافیا و توسعه
 از دیدگاه علمی و پژوهشی بسیار معتبر است، عضو کمیته تخصصی نشریات
 که در مجله از علم نصیب می‌تواند باشد، با همکاری انجمن جغرافیای ایران
 در ایران برقرار است و هرگز در خارج از کشور خدای تعالی هرگز در این
 صدد می‌رسد که عاقبت کار را با شکست ختم کند... امید است که در این
 علم، تمام اعضای هیئت مدیره و نویسندگان و دستیاران علمی (نام‌ها ضمیمه است)
 و همکاران، در سال ۱۳۸۸ (م ۱۳۷) بنده جباراً قول این را
 در روز زادگشایی است در همین کتاب به زبان سری می‌دهم: «شش ما اندر درون آمدن
 این مع لطف و در شمار دایره شش کسی است که چاهای زرف کهنه و کار برای
 عظیم براند تا آب خوش را از قعر چاه خاک برهاند بر آرد تا سنگ و مسفران
 به آن برسد و هکس شود و برای همه آب خوش را از درون آن است می‌تواند
 کند تا برای ما بجز این و نه خوش پیدا می‌کنند که کتاب و گل نیلوفر است»

(۵۰۴)

از خدای تعالی درود تمام می‌شود که همه آب خوش مزایای آنجا را بجا بگذارد
 خوشتر از زینتی زینتی است و در این راه... و آنگاه بخورد، خدای تعالی بر مردم بهتری
 آنجا است که همه را به سوی دارند، انوار است و است خدای تعالی، انوار است و
 تنها در عسرت می‌زاهد است. توکل کند و خدای تعالی هم شرف آن را و در این صفت است

در ادامه تشکر و سپاس ویژه خودم را از دوست و همکار دانشمندم جناب آقای دکتر عباس سعیدی استاد گروه جغرافیا دانشگاه شهید بهشتی که قبول زحمت فرموده و زندگینامه و آثار علمی (C.V) مرحوم استاد دکتر مصطفی مؤمنی را در اختیار اینجانب گذاشته‌اند، ابراز نموده و اینک به تفکیک تألیفات، مقالات علمی و طرح‌های پژوهشی انجام شده توسط آن مرحوم به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

الف - رساله دکتری

Malayer und sein Umland; Entwicklung, Struktur und Funktionen einer Kleinstadt in Iran, Marburger Geogr. Schriften, H. 68, 1976.

(ملایر و پیرامون - حوزه نفوذ: توسعه، ساختار و کارکردهای شهر کوچکی در ایران، انتشارات مؤسسه جغرافیای دانشگاه فیلیپس، ماربورگ، آلمان غربی، ۱۳۵۵)

ب - مقالات:

- ۱- فراز و فرود شهر هرمز: مجله علوم زمین، دانشکده علوم زمین، دانشگاه ملی ایران، شماره ۱، بهار ۱۳۵۷، ص ۹۴-۱۳۵.
- ۲- تعریف، مواضع، موضوعات، هدفها و کاربرد جغرافیا در نظام جمهوری اسلامی ایران: مجله دانشگاه انقلاب، شماره ۳۱، دی‌ماه ۱۳۶۲، ص ۴۲-۵۹.
- ۳- جایگاه وقف و وقفنامه در ساختارشناسی فرهنگی، اجتماعی و کالبدی شهرها و روستاهای ایران؛ مورد تفت: مجموعه مقالات سمینار جغرافی، شماره ۳، مشهد، ۱۳۶۵، ص ۳۵-۹۹.
- ۴- سیری در حدودالعالم: مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۶۵.
- ۵- ردیابی فرهنگ وحی در ساختارشناسی فرهنگی، اقتصادی و کالبدی دوره آغازین شهر دولت‌آباد ملایر: فصلنامه تحقیقات جغرافیایی، معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی، شماره ۲، سال ۱، تابستان ۱۳۶۵، ص ۱۱-۵۹.
- ۶- مأخذشناسی جغرافیای شهری ایران: فصلنامه تحقیقات جغرافیایی، معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی، شماره ۱، سال ۲، تابستان ۱۳۶۶، ص ۲۶-۷۲.
- ۷- منشور آمایش سرزمین اروپا، خلاصه مقاله: میزگرد (سمینار) آمایش سرزمین و جایگاه آن در برنامه‌ریزی کشور، دانشگاه تهران، مؤسسه مطالعات محیط زیست، خردادماه ۱۳۷۰، ص ۱-۲.
- ۸- جغرافیای جهان‌بینی مورد؛ چهارآفرینی‌های جهان‌بینی در تهران: مجموعه مقالات سمینار جهان‌بینی، محیط، سیاست، انتشارات سمت، ۱۳۷۲.
- ۹- جغرافیای جهان‌بینی وقفنامه رشیدی: خواجه رشیدالدین فضل‌الله بانی مجتمع‌های وقفی (قسمت اول): وقف میراث جاویدان، شماره ۳، سال اول، پاییز ۱۳۷۲، ص ۳۰-۳۷.
- ۱۰- خواجه رشیدالدین فضل‌الله بانی مجتمع‌های وقفی (قسمت دوم)، شهرستان رشیدی: وقف میراث جاویدان، شماره ۴، سال اول، زمستان ۱۳۷۲، ص ۵۲-۵۸.
- ۱۱- بنیادهای وقفی در آلمان فدرال؛ لزوم تأسیس بنیادهای وقفی هماهنگ با مقتضیات زمان: وقف میراث جاویدان، سال دوم، شماره چهارم، شماره مسلسل ۸، زمستان ۱۳۷۳، ص ۹۴-۱۰۳.

- ۱۲- سرچشمه‌های جهان‌بینی و آئین شهرسازی ایرانی - اسلامی (بحثی در کاربرد تتبع در شهر پژوهشی جغرافیایی): فصلنامه تحقیقات جغرافیایی، سال نهم، شماره ۲، شماره مسلسل ۳۳، تابستان ۱۳۷۳، ص ۴۶-۱۵.
- ۱۳- جایگاه والای بازار تبریز در میان بازارهای جهان اسلام (خلاصه مقاله): نهمین کنگره جغرافیدانان ایران، دانشگاه تبریز، ۱۳۷۳.
- ۱۴- لزوم بازبینی اهداف، شکل و مضمون کتب جغرافیایی (دوره‌های آموزش عمومی) سرمقاله: رشد آموزش جغرافیا، شماره ۴۲، سال ۱۱، زمستان ۱۳۷۵، ص ۴-۳.
- ۱۵- رشد اندیشه‌ها و دیدگاه‌ها در جغرافیا: رشد آموزش جغرافیا، شماره ۴۲، سال ۱۱، زمستان ۱۳۷۵، ص ۲۶-۲۵.
- ۱۶- مبانی نظری جغرافیای کنونی ایران با تاکید بر جغرافیای شهری: دانشگاه انقلاب، جهاد دانشگاهی شماره ۱۱۱، بهار ۱۳۷۷، ص ۹۰-۷۳.
- ۱۷- بغداد امروز: دانشنامه جهان اسلام، بنیاد دائرة المعارف اسلامی، جلد سوم، ۱۳۷۶، ص ۵۶۵-۵۶۲.
- ۱۸- جایگاه دفاع نظامی و غیرنظامی در آمایش سرزمین، مجموعه مقالات همایش تخصصی آمایش و دفاع سرزمینی، دانشگاه امام حسین (ع)، خرداد ۱۳۷۸.
- ۱۹- جریان نوبه‌نو جویبار همیشگی "رشد آموزش جغرافیا": رشد آموزش جغرافیا، سال چهاردهم، شماره ۵۰، بهار ۱۳۷۸، ص ۱۹-۱۷.
- ۲۰- بندرریگ: دانشنامه جهان اسلام، جلد چهارم، تهران ۱۳۷۷، ص ۲۸۹-۲۸۴.
- ۲۱- تفت: موقوفات و توسعه شهری در ایران مرکزی، اردکونده، جلد ۴۳، ۱۹۸۹، ص ۲۶-۱۶.
- ۲۲- دفتر عقل از آیت عشق: تحقیقات تالش، فصلنامه علمی - پژوهشی ویژه تالش‌شناسی، سال اول، شماره ۲، زمستان ۱۳۸۰، ص ۱۴-۱۰.
- ۲۳- تبریز، شهرستان و شهری در استان آذربایجان شرقی، دانشنامه جهان اسلام: جلد ۶، تهران، ۱۳۸۰، ص ۴۰۸-۳۷۹.
- ۲۴- مشارکت مؤثر شهروندی در فرهنگ‌سازی رفتار و کردار مناسب با محیط زیست: رشد آموزش جغرافیا، سال هفدهم، شماره ۶۱، بهار ۱۳۸۱، ص ۳-۲.
- ۲۵- خصلت میان‌دانشی آمایش سرزمین و جایگاه آن در جغرافیا (۱): رشد آموزش جغرافیا، سال هفدهم، تابستان ۱۳۸۱، ص ۸-۳.
- ۲۶- خصلت میان‌دانشی آمایش سرزمین و جایگاه آن در جغرافیا (۲): رشد آموزش جغرافیا، سال هجدهم، زمستان، ۱۳۸۱، ص ۲۳-۱۵.
- ۲۷- خصلت میان‌دانشی آمایش سرزمین و جایگاه آن در جغرافیا (۳): رشد آموزش جغرافیا، سال هجدهم، ۱۳۸۲، ص ۲۸-۲۲.
- ۲۸- تفت: دانشنامه جهان اسلام، جلد ۷، تهران، ۱۳۸۲، ص ۶۰۶-۶۰۲.
- ۲۹- تهران: دانشنامه جهان اسلام، جلد ۸، تهران ۱۳۸۳، ص ۷۴۸-۷۱۴.

- ۳۰- رویکرد جریان دیالکتیکی روابط دین/ دنیا: مدل بوخوم (بحثی در جغرافیای جهان‌بینی): مجموعه مقالات دهمین کنگره جغرافیایی ایران، به کوشش گروه جغرافیا، دانشکده علوم انسانی دانشگاه امام حسین (ع)، ۱۳۸۳، ص ۶۶۵-۶۴۳.
- ۳۱- درآمدی بر جغرافیای جهان‌بینی: پل فیروزه (فصلنامه‌ای در زمینه گفتگوی تمدن‌ها، سال سوم، شماره یازدهم، بهار ۱۳۸۳، ص ۱۶۷-۱۴۱).
- ۳۲- نظری بر زیربنای تئوریک جغرافیای کنونی ایران با تأکید بر جغرافیای شهری (قسمت اول): آموزش جغرافیا، سال هجدهم، شماره ۶۶، ۱۳۸۲، ص ۵۳-۴۸.
- ۳۳- نظری بر زیربنای تئوریک جغرافیای کنونی ایران با تأکید بر جغرافیای شهری (قسمت دوم): آموزش جغرافیا، سال نوزدهم، شماره ۶۷، ۱۳۸۳، ص ۳۳-۲۸.
- ۳۴- سوره عاطفه، بیاد دوست دیرینه غایب از زندگی دکتر حسین شکوئی: کتاب ماه تاریخ و جغرافیا، سال نهم، شماره ۱-۲ آبان و آذر ۱۳۸۴: ۴۶-۲۴.
- ۳۵- جغرافیای کاربردی پایه ضرور دانش آینده‌شناسی: نشریه دانشکده علوم زمین، ویژه جغرافیا، شماره ۱۱، تابستان ۸۴، ۹-۱.

- 36-Ehlers, E. und Momeni, M. (1989):Religiöse Stiftungen und Stadtentwicklung, Das Beispiel Taft, Zenrraliran, in: Erdkunde, Bd. 43, S.16-26
- 37- Ehlers, E. & Momeni, M. (2002): Religion und Stadtentwicklung im Islam - Das BeispielTehran/IRAN, Erdkunde,Bd.56, S.286-309.
- 38- Ehlers, E. & Momeni, M. (2002): Gonbad-E'Qabus (Kavus), City and subprovince in the Golestan Province, Encyclopaedia Iranica, Vol. XI, Bibliotheca Persica Press, New York, pp. 126-128.
- 39-Momeni, M.; Seger, M.(2004): Miyanabad-Stiftungsdorfim eichbild der Metropole Teheran (Miyanabad, a small"new town" in The outskirts of Tehran), in Mitteilungen der Oesterreichischen ographischen Gesellschaft, Bd. 146, Jahresband , S. 93-110.

ج- ترجمه‌ها:

- ۴۰- شوارتس، پاول؛ هرمز: علوم زمین، نشریه دانشکده علوم زمین، دانشگاه ملی ایران، شماره ۲، سال ۱، تابستان ۱۳۵۷، ص ۱۳۵-۱۰۲.
- ۴۱- اهلرز، اکارت؛ شهر شرق اسلامی: مدل و واقعیت، ترجمه دکتر محمدحسن ضیاءتوانا و دکتر مصطفی مومنی، فصلنامه تحقیقات جغرافیایی. شماره ۱، سال نهم، شماره مسلسل ۳۲، بهار ۱۳۷۳، ص ۶۵-۲۶.
- ۴۲- اهلرز، اکارت؛ موقوفات دینی و شهر شرق اسلامی، ترجمه دکتر مصطفی مومنی و محمدحسن ضیاءتوانا، وقف میراث جاویدان، سال سوم، شماره دوم، شماره مسلسل ۱۰، تابستان ۱۳۷۴، ص ۵۳-۵۰.

د - طرح‌های پژوهشی:

- ۴۳- شهرستان تفت، بررسی مشخصات طبیعی، اجتماعی و اقتصادی شهر و مناطق روستایی: دفتر فنی جهاد دانشگاهی، دانشگاه ملی ایران، بهار ۱۳۶۱.
- ۴۴- درآمدی بر شهر اسلامی: معاونت پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۶۵.
- ۴۵- اهمیت کمی و کیفی موقوفات در اقتصاد و سازمان فضایی جامعه در شهر تفت تاکنون: معاونت پژوهشی دانشگاه شهیدبهشتی، اسفند ۱۳۷۵، (پژوهش برگزیده چهارمین دوره معرفی پژوهش‌های فرهنگی سال و دومین دوره معرفی پژوهش فرهنگی بین‌الملل ۱۳۷۸).

ه - کتاب:

- ۴۶- پایگاه جغرافیای شهری در ایران: فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران، تهران، ۱۳۷۷ (در هیجدهمین دوره معرفی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران دهه فجر ۱۳۷۹ بعنوان کتاب سال شناخته شد).

ضمناً ایشان در مدت خدمت دانشگاهی شان در سال ۱۳۶۸ به صورت ماموریت در گروه جغرافیای دانشسرای عالی زاهدان به تدریس اشتغال داشته و در سال‌های ۱۳۶۶ و ۱۳۸۳ نیز به صورت فرصت مطالعاتی در دانشگاه‌ماربورگ آلمان مأمور بوده در عین حال جهت شرکت در کنگره‌ها و سمپوزیوم‌های علمی- پژوهشی در سال‌های ۱۳۵۶ و ۱۳۶۴ و ۱۳۶۶ به دانشگاه‌های توبینگن، برلن و ماربورگ آلمان نیز سفرهای علمی‌ای داشته‌اند. خدایش بیامرزد و قرین رحمت خویش قرار دهد

دکتر عیسی ابراهیم زاده

مدیر مسئول مجله جغرافیا و توسعه